

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การจัดการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณสมบัติทั้งด้านความรู้ ความสามารถตามที่สังคมและประเทศชาติต้องการ การจัดการศึกษาจะสำเร็จได้นั้น ขึ้นอยู่กับหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษา โดยเฉพาะสถาบันการศึกษาที่รับนโยบายมาปฏิบัติและสิ่งสำคัญยิ่งคือบุคลากรทางการศึกษาต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรมและพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา เพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 7 มาตรา 52 และมาตรา 56 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ที่กล่าวถึงแนวทางการจัดการศึกษาให้ถือว่า ผู้เรียนสำคัญที่สุด โดยให้สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับความถนัดความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคลมุ่งฝึกทักษะกระบวนการ การคิดการจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็นทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง โดยมีการผสมผสานความรู้อย่างได้สัดส่วน สมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตลอดจนส่งเสริมบรรยากาศสภาพแวดล้อมสื่อการเรียนแหล่งเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา

การจัดการเรียนรู้ตามแนวทางที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้มุ่งเน้นให้นักเรียนได้สำรวจความถนัด และความสนใจของตนเอง ส่งเสริมการพัฒนานักศึกษาทุกคน มีทักษะในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดสร้างสรรค์ และคิดแก้ปัญหา มีทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ตลอดจนใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ หรือการศึกษาต่อ การศึกษาหาความรู้ มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาความคิดมนุษย์ทำให้มนุษย์มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล เป็นระบบ มีแบบแผน สามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ได้อย่างถี่ถ้วนรอบคอบ ช่วยให้การคาดการณ์ วางแผน ตัดสินใจ แก้ปัญหา และนำไปใช้ในชีวิต

ประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม นอกจากนี้ การศึกษาจึงมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต “ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น”

การจัดกิจกรรมประกอบการเรียนรู้ในลักษณะที่เรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้แนวหนึ่งที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมกันคิด ร่วมกันแก้ปัญหาปรึกษาหารือ อภิปราย และแสดง ความคิดเห็นด้วยเหตุผลซึ่งกันและกัน ช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาทั้งด้านความรู้ ทักษะ/กระบวนการคิดและมีประสบการณ์มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ทิสนา แคมมณี (2550 : 98) การจัดการเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) การจัดการเรียนรู้รูปแบบนี้เป็นการเรียนรู้ที่แบ่งสมาชิกเป็นกลุ่มย่อย โดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันประมาณ 3 – 6 คน ช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม ซึ่งรูปแบบนี้ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาสาระต่างๆ ด้วยตนเองและด้วยความร่วมมือและความช่วยเหลือจากเพื่อนๆ รวมทั้งได้พัฒนาทักษะทางสังคมต่างๆ เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการสร้างความสัมพันธ์ รวมทั้งทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการคิดการแก้ปัญหาและอื่นๆ การพัฒนาผู้เรียนในด้านการแก้ปัญหา การกำหนดเป้าหมายในการเรียน การคิดแบบหลากหลายการปฏิบัติกิจกรรมที่ซับซ้อน การเน้นคุณธรรม จริยธรรม การเสริมสร้างประชาธิปไตยในชั้นเรียนทักษะทางสังคม การสร้างนิสัยความรับผิดชอบร่วมกัน และความร่วมมือภายในกลุ่ม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2549 : 3) ให้ข้อเสนอแนะว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือจะทำให้ผู้เรียนได้รับสิ่งต่อไปนี้คือ 1) การพัฒนาสติปัญญา มีทักษะการคิด การสื่อสาร การแก้ปัญหา 2) ทักษะทางสังคม เช่น การร่วมมือ การช่วยเหลือ การปฏิสัมพันธ์ในทางสร้างสรรค์ความอดทนต่อความแตกต่างเรียนรู้ในการพึ่งพาผู้อื่นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการทำงานเป็นทีม 3) การพัฒนาตนเอง เช่น ควบคุมตนเองในการเรียน เข้าใจตนเอง เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ 4) ความเท่าเทียมกัน ยอมรับว่าทุกคนเท่าเทียมกันไม่ว่ามีความแตกต่างในเรื่องใด

โรงเรียนคณน้อยวิทยา อำเภอสหพันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จัดการศึกษาในระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2556 ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจสภาพการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ของครูพบว่า ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยังไม่เน้นการทำงานเป็นกลุ่มหรือเป็นทีมและยังไม่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเท่าที่ควร ครูเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ครูเป็นผู้แสดง โดยที่ผู้เรียนปฏิบัติตามที่ครูแนะนำ ผู้เรียนไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มุ่งสอนเนื้อหาและการท่องจำ ครูเป็นผู้แสดงส่วนใหญ่โดยที่ผู้เรียนไม่มีโอกาสได้ร่วมกันคิดร่วมกันทำระดมพลังความคิด ไม่มีการช่วยเหลือกันภายในห้อง ไม่มี

การแข่งขัน ไม่มีตัวกระตุ้นให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ ไม่ได้แสดงออกเพื่อแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนขณะเรียนนั้น ขาดความสนใจในการเรียน ขาดการประสานการทำงานในกลุ่มเมื่อให้แบ่งกลุ่มทำงาน นักเรียนทำงานกลุ่มไม่ประสบผลสำเร็จ สิ่งก็ตามมาก็คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นักเรียนขาดความมั่นใจในการทำงานร่วมกับคนอื่น คิดและแก้ปัญหาด้วยตนเองไม่เป็นจากปัญหาดังกล่าวข้างต้นทำให้ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษา โดยรวมดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น และร่วมรับผิดชอบงานวิชาการได้มองเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ถือเป็น การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ สามารถทำให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และร่วมกันทำกิจกรรมได้ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี จึงมีความต้องการที่จะทำการศึกษา เรื่องดังกล่าวอย่างละเอียด แล้วนำวิธีการมาพัฒนาครูให้สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้ โดยนำเอากลยุทธ์ในการพัฒนาครูในโรงเรียนให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Learning) ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนร่วมกัน ช่วยเหลือกันในกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จ โดยที่ทุกคนในกลุ่มได้ทำงานร่วมกัน นอกจากจะเป็นประโยชน์ในการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแล้ว การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ ยังเป็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้เรียน ให้ผู้เรียนรู้จักการเสียสละ มีความสามัคคีใน กลุ่ม รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข และเป็น คุณลักษณะที่สอดคล้องกับแนวปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนให้ได้ข้อมูลที่ เป็นประโยชน์สำหรับครูผู้สอน สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติและ พัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนให้เป็นครูมืออาชีพ จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้การปฏิรูปการศึกษาประสบผล สำเร็จต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัญหาในปัจจุบันการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เป็นอย่างไร
2. สถานศึกษาจะมีวิธีการใดที่จะพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบร่วมมือกันเรียนรู้ได้อย่างไร
3. ผลการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แบบร่วมมือกันเรียนรู้ มีสภาพเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนคณน้อยวิทยา
2. เพื่อพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แบบร่วมมือกันเรียนรู้
3. เพื่อประเมินผลการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แบบร่วมมือกันเรียนรู้ ในโรงเรียนคณน้อยวิทยา

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้กำหนดขอบเขต ไว้ดังนี้

1. ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 12 คน ประกอบด้วย

- 1.1 ผู้วิจัย

- 1.2 ผู้ร่วมวิจัย ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 8 คน ได้แก่

1.2.1 ครูสอนภาษาไทย	จำนวน 1 คน
1.2.2 ครูสอนคณิตศาสตร์	จำนวน 1 คน
1.2.3 ครูสอนวิทยาศาสตร์	จำนวน 1 คน
1.2.4 ครูสอนสังคมศึกษาและประวัติศาสตร์	จำนวน 1 คน
1.2.5 ครูสอนสุขศึกษา	จำนวน 1 คน
1.2.6 ครูสอนศิลปะ	จำนวน 1 คน
1.2.7 ครูสอนการงานอาชีพและเทคโนโลยี	จำนวน 1 คน
1.2.8 ครูสอนภาษาอังกฤษ	จำนวน 1 คน

- 1.3 ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ได้แก่

- 1.3.1 นายวิทยา ชีสารพัฒน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนคณน้อยวิทยา
- 1.3.2 นายสุริยันต์ วัชรหา ผู้อำนวยการโรงเรียนสหสขันธ์วิทยา
- 1.3.3 นายสุริยา ผ่องเสียง ศึกษาพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาภาคพื้นเขต 1

2. สถานที่ที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนคณน้อยวิทยา อำเภอสหสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบกลยุทธ์ในการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แบบร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Learning) ใช้แนวทางการให้ความรู้ควบคู่การปฏิบัติจริง โดยการใช้แนวทาง ดังนี้

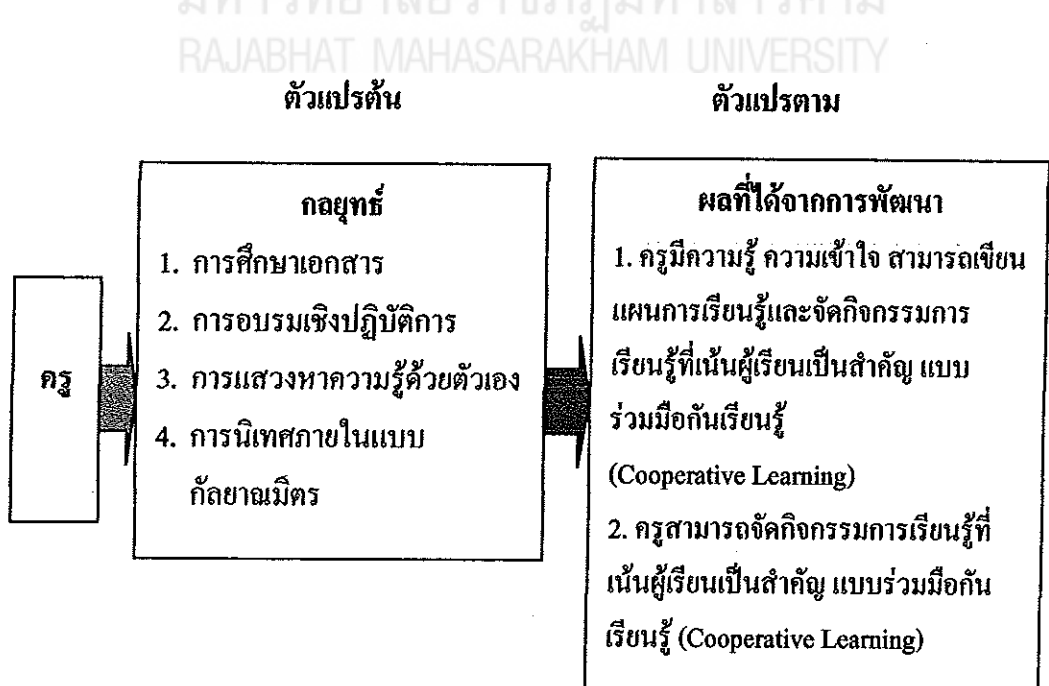
1. กลยุทธ์ในการพัฒนาครูมี 4 กลยุทธ์ ประกอบด้วย

- 1.1 การศึกษาเอกสาร
- 1.2 การอบรมเชิงปฏิบัติการ
- 1.3 การแสวงหาความรู้ด้วยตัวเอง
- 1.4 การนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตร

2. ผลที่จากการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แบบร่วมมือกันเรียนรู้ ประกอบด้วย

- 2.1 ครูมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถเขียนแผนการเรียนรู้และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แบบร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Learning)
- 2.2 ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แบบร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Learning)

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังแผนภูมิภาพประกอบที่ 1 ดังนี้

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

3. ลำดับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แบบร่วมมือกันเรียนรู้ ดังนี้

- 3.1 สาระสำคัญ (Concept)
- 3.2 จุดประสงค์การเรียนรู้ (Learning Objective)
- 3.3 เนื้อหา (Content)
- 3.4 กิจกรรมการเรียนการสอน (Instructional Activities)
- 3.5 สื่อและอุปกรณ์ (Instructional Media)
- 3.6 การวัดผลและประเมินผล (Measurement and Evaluation)
- 3.7 กิจกรรมเสนอแนะ
- 3.8 ข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชา
- 3.9 บันทึกการสอน เป็นการบันทึกของผู้สอน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมและการร่วมมือกันเรียนรู้เป็นกลุ่ม โดยผู้วิจัยได้นำกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามกรอบแนวคิดของ Kemmis และ McTaggart (Kemmis and McTaggart) ดำเนินการ 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขั้นวางแผน (Planning)
2. ขั้นการปฏิบัติ (Action)
3. ขั้นการสังเกต (Observation)
4. ขั้นการสะท้อนผล (Reflection)

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย

ระหว่างวันที่ 16 พฤษภาคม ถึง วันที่ 13 กันยายน 2556

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนาครู หมายถึง กระบวนการพัฒนาครูให้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยตัวปั่งชี้

พฤติกรรมการสอนของครูและพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน โดยใช้การศึกษาเอกสารด้วยตัวเอง การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การแสวงหาความรู้ และการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตร

2. กลยุทธ์ในการพัฒนา หมายถึง วิธีการหรือกลยุทธ์ในการดำเนินการพัฒนาให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

3. การศึกษาเอกสาร หมายถึง การศึกษาคู่มือ ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีของการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานที่ตนเองรับผิดชอบ

4. การอบรมเชิงปฏิบัติการ หมายถึง การเพิ่มพูนความรู้ความชำนาญ ความสามารถ และการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ทักษะ ความรู้ลึก การดำเนินการให้ประสบการณ์แก่ครูด้วยวิธีการเชิงวิทยาศาสตร์มาบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ และฝึกให้เขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ เพื่อพัฒนาครูให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดี มีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือได้

5. การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง หมายถึง กระบวนการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง การศึกษาและแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ในแหล่งเรียนรู้ทั้งห้องสมุด โรงเรียน มหาวิทยาลัย ห้องสมุดประชาชน ก็เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับตนเองได้

6. การนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตร หมายถึง กระบวนการให้คำปรึกษาชี้แนะ แนะนำครูด้วยการสื่อสารให้ได้มาซึ่งข้อมูล แล้วนำมาวิเคราะห์ร่วมกัน ทำความเข้าใจร่วมกัน พร้อมการนำเสนอความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบร่วมมือกันเรียนรู้ จะ ได้ร่วมมือกันในการปรับปรุงแก้ไข พัฒนาเพื่อให้ครูสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบร่วมมือ เรียนรู้ ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนวางแผนการเรียนรู้โดยเน้นกระบวนการพัฒนาและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนและพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยอาศัยแผนการจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนที่สะท้อนผลการดำเนินการจากการปรับเปลี่ยนด้านพฤติกรรมสอนของครูและด้านพฤติกรรมเรียนของผู้เรียน

8. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แบบร่วมมือกันเรียนรู้ (Cooperative Learning) หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่ม โดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันประมาณ 3 – 6 คน ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทางด้านสติปัญญา สังคม และความรู้ลึกในการเห็นคุณค่าของตนเอง ซึ่งหลักในการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ ได้แก่ การใช้รางวัลหรือเป้าหมายของกลุ่มเป็นสิ่งกระตุ้นให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ความสามารถของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มมีความหมายต่อความสำเร็จของกลุ่ม และสมาชิกแต่ละคนมีโอกาสร่วมช่วยกันกลุ่มประสบความสำเร็จได้เท่าเทียมกัน

9. แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบร่วมมือกันเรียนรู้ ที่กลุ่มเป้าหมายสร้างขึ้นซึ่งเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีองค์ประกอบ 11 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) สาระสำคัญ 2) ผลการเรียนรู้ 3) จุดประสงค์ 4) สาระการเรียนรู้ 5) กิจกรรมการเรียนรู้ 6) สื่อ/แหล่ง เรียนรู้ 7) การวัดและประเมินผล 8) เกณฑ์การประเมิน 9) ข้อเสนอแนะ 10) ความคิดเห็นของผู้บริหาร และ 11) บันทึกหลังการเรียนรู้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูมีความรู้ความเข้าใจและสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แบบร่วมมือกันเรียนรู้ได้
2. ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือกันเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ
3. ข้อมูลจากงานวิจัยนี้สามารถเป็นแนวทางในการปรับปรุงการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แบบร่วมมือกันเรียนรู้ ได้เป็นอย่างดี